

SESSION ORDINAIRE 2022-2023

16 JANVIER 2023

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**visant à l'élaboration d'un nouvel outil
pour encadrer l'aménagement
du territoire bruxellois**

RAPPORT
fait au nom de la commission
du Développement territorial

par Mme Soetkin HOESSEN (NL)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs: Mmes Fadila Laanan, Isabelle Pauthier, MM. Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, Jonathan de Patoul, Mmes Marie Nagy, Soetkin Hoessen, Hilde Sabbe.

Membre suppléant : M. Gilles Verstraeten.

Autres membres : Mmes Latifa Aït Baala, Nadia El Yousfi, MM. Ahmed Mouhssin, Marc-Jean Ghysseels.

Voir :

Document du Parlement:

A-425/1 – 2021/2022: Proposition de résolution

GEWONE ZITTING 2022-2023

16 JANUARI 2023

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de ontwikkeling
van een nieuw instrument
voor de ruimtelijke ordening in Brussel**

VERSLAG
uitgebracht namens de commissie
voor de Territoriale Ontwikkeling

door mevrouw Soetkin HOESSEN (NL)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden: Mevr. Fadila Laanan, mevr. Isabelle Pauthier, de heren Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, Jonathan de Patoul, mevr. Marie Nagy, mevr. Soetkin Hoessen, mevr. Hilde Sabbe.

Plaatsvervanger: De heer Gilles Verstraeten.

Andere leden : Mevr. Latifa Aït Baala, mevr. Nadia El Yousfi, de heren Ahmed Mouhssin, Marc-Jean Ghysseels.

Zie :

Stuk van het Parlement:

A-425/1 – 2021/2022: Voorstel van resolutie.

I. Exposé introductif de Mme Céline Fremault, auteure de la proposition de résolution

Mme Céline Fremault indique que ce texte a été déposé quelque temps après les inondations qui avaient touché notre pays et notamment la Région wallonne en juillet 2021. Dans ce contexte climatique, un compte à rebours est lancé face auquel il faut agir efficacement. Dans le contexte de crise et de bouleversements climatiques, il paraît essentiel de se poser la question suivante: la planologie urbaine issue de la loi de 1962 doit-elle rester aujourd’hui, en dépit des nombreuses adaptations du CoBAT, la référence cardinale du bon aménagement des lieux à Bruxelles? La déclaration de politique générale 2019-2024 du gouvernement bruxellois anticipe cette question d’actualité. Il évoque ainsi dans son préambule sa stratégie contre le dérèglement climatique et les risques environnementaux, économiques et sociaux qui en découleraient.

L’aménagement du territoire fait partie explicite des leviers de cette stratégie.

Avec les enseignements des évènements climatiques récents, et en prenant en compte les récents débats urbains (cf. sur le PAD Josaphat, Reyers, la Défense, Maximilien ou Midi), l’équilibre urbanisme/environnement actuel dans la gestion du permis d’urbanisme instauré par le CoBAT, favorisant plutôt le volet urbanistique, devrait être réévalué pour assurer un équilibre équivalent des deux domaines.

Ce nouveau rapport permettrait d’envisager toute demande de permis d’urbanisme, en ce qui la concerne, non plus d’abord à l’aune des plans et règlements, mais au départ également de dispositions environnementales à appliquer réglementairement.

On pense ici aux règles de perméabilisation, d’ensoleillement, de bruit, de biodiversité, de plantations et espaces verts, de gestion des eaux, d’économie d’énergie, de récupération des bâtiments et des espaces publics, etc., soit de toute matière environnementale substantielle.

Dans le prolongement de cette pratique, et fort à propos, une réponse pourrait être apportée plus globalement aux valeurs et principes que posent les nouveaux défis urbains : liberté/responsabilité, mixité/solidarité, égalité/équité, productionéconomie locale, mobilité/partage, culture/accessibilité, etc. Concrètement, la perspective de l’élaboration d’un nouvel outil digeste et accessible pour encadrer l’aménagement du territoire bruxellois paraît inéluctable ; nouvel outil qui succéderait à un CoBAT (et ses arrêtés d’exécution) fatigué.

Ce nouvel outil prendrait mieux en compte les réalités urbaines et environnementales actuelles, dictant de nouveaux comportements sociaux et économiques des citoyens et des entreprises à qui il faut répondre en toute transparence.

I. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Céline Fremault, indiener van het voorstel van resolutie

Mevrouw Céline Fremault wijst erop dat het voorstel werd ingediend enige tijd na de overstromingen die ons land en vooral het Waalse Gewest in juli 2021 hebben getroffen. In deze klimatologische context is het aftellen begonnen en moeten we doeltreffend optreden. Gelet op de crisis en de klimatologische omwentelingen rijst de volgende vraag: moet de stadsplanning die voortvloeit uit de wet van 1962, ondanks de talrijke aanpassingen van het BWRO, vandaag de hoofdreferentie blijven voor een goede ruimtelijke ordening in Brussel? In de algemene beleidsverklaring 2019-2024 van de Brusselse regering wordt geanticipeerd op deze actuele kwestie. In de inleiding verwijst de regering bijvoorbeeld naar haar strategie tegen klimaatontregeling en naar de ecologische, economische en sociale risico’s die daarmee gepaard zouden gaan.

Ruimtelijke ordening behoort uitdrukkelijk tot de hefbomen van deze strategie.

In het licht van de recente klimatologische gebeurtenissen en rekening houdend met de recente stadsdebatten (cf. RPA Josaphat, Reyers, Defensie, Maximiliaan of Zuid) dient het huidige evenwicht tussen stedenbouw en leefmilieu bij het beheer van de stedenbouwkundige vergunning, dat werd ingevoerd door het BWRO en het stedenbouwkundige aspect bevoordeelt, opnieuw geëvalueerd te worden om een behoorlijk evenwicht tussen die twee aspecten te bereiken.

Die nieuwe verhouding zou het mogelijk maken om aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning niet langer in de eerste plaats te beoordelen aan de hand van plannen en verordeningen, maar ook van milieubepalingen die reglementair toegepast moeten worden.

We denken hierbij aan regels inzake doorlaatbaarheid van de bodem, zonlicht, lawaai, biodiversiteit, beplanting en groene ruimten, waterbeheer, energiebesparing, recuperatie van gebouwen en openbare ruimten enz., alle belangrijke milieuvraagstukken.

In het verlengde van die handelwijze, en zeer relevant, zou meer in het algemeen een antwoord kunnen worden gegeven op de waarden en beginselen die de nieuwe stedelijke uitdagingen met zich brengen: vrijheid/verantwoordelijkheid, gemengdheid/solidariteit, gelijkheid/billijkheid, productie/lokale economie, mobiliteit/delen, cultuur/toegankelijkheid enz. Concreet lijkt het vooruitzicht van de uitwerking van een nieuw duidelijk en toegankelijk instrument om de ruimtelijke ordening van het Brussels grondgebied te regelen onontkoombaar; een nieuw instrument dat het achterhaalde BWRO (en zijn uitvoeringsbesluiten) zou vervangen.

Het nieuwe instrument zou beter rekening houden met de huidige stedelijke en ecologische realiteit en burgers en bedrijven nieuwe sociale en economische gedragingen voorschrijven waarop in alle transparantie moet worden ingegaan.

La proposition de résolution demande au gouvernement bruxellois:

- d'élaborer, en concertation étroite avec les administrations concernées, un texte innovant régissant l'aménagement du territoire, qui prendra en compte les préoccupations environnementales et énergétiques actuelles au même ordre que les préoccupations urbanistiques qui ont guidé les autorités jusqu'à présent pour le devenir de la ville;
- de fixer les zones urbaines concernées par l'application de ce nouveau prisme de lecture;
- d'élaborer un nouveau règlement d'urbanisme, englobant à part entière la problématique environnementale (RRUE), pour venir en appui de cette démarche.

L'oratrice espère pouvoir éviter lors des discussions le jeu habituel entre la majorité et l'opposition car le texte correspond aux engagements pris par le gouvernement dans sa déclaration de politique générale.

Mmes Ingrid Parmentier, Véronique Jamoule, Lotte Stoops et M. de Patoul avaient interpellé le secrétaire d'État Pascal Smet le 18 octobre 2021 sur la question de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme comme outil de prévention des inondations. Force est de constater que ces interventions s'inscrivent dans la lignée de la résolution. Cette problématique touche les concitoyens qui ne comprennent pas toujours la position du gouvernement. À titre d'exemple, Mme Fremault cite la presse de fin décembre qui faisait écho des combats de la commune d'Auderghem et des riverains contre un permis d'urbanisme délivré par le gouvernement, lequel prévoit la démolition de deux maisons et de quelques arbres rue Jaques Bassem pour permettre la construction d'un immeuble de douze appartements. Ceci doublera la surface imperméable des lieux alors qu'il s'agit d'une zone inondable avec un aléa élevé. Le projet porte atteinte à un paysage de la nature alors que le bien se trouve en zone tampon Natura 2000 du parc du Bergoje. Cette décision est incompréhensible et d'autres dossiers similaires existent qui sont évoqués en commission. La résolution proposée vise à éviter ce genre de décisions à l'avenir et permet d'avoir un outil moderne sans devoir faire le grand écart entre la volonté d'une ville respectueuse de l'environnement et des actes posés par des permis d'urbanisme qui s'y opposent.

Het voorstel van resolutie verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- in nauw overleg met de betrokken overheidsdiensten een vernieuwende tekst inzake ruimtelijke ordening uit te werken, die evenveel rekening houdt met de huidige milieu- en energiebekommernissen als met de stedenbouwkundige overwegingen die de overheden tot dusver als leidraad hebben genomen voor de toekomst van de stad;
- de stedelijke gebieden te bepalen waarvoor de nieuwe insteek geldt;
- een nieuwe stedenbouwkundige verordening uit te werken, die de milieuproblematiek volledig integreert (GSMV), om deze aanpak te ondersteunen.

De spreekster hoopt dat het gebruikelijk spel tussen meerderheid en oppositie niet gespeeld wordt tijdens de besprekingen, want het voorstel strookt met de verbintenissen die de regering in haar algemene beleidsverklaring is aangegaan.

Mevrouw Ingrid Parmentier, mevrouw Véronique Jamoule, mevrouw Lotte Stoops en de heer de Patoul hebben staatssecretaris Pascal Smet op 18 oktober 2021 vragen gesteld over ruimtelijke ordening en stedenbouw als instrument om overstromingen te voorkomen. Het is duidelijk dat hun vragen in de lijn van de resolutie liggen. Onze medeburgers worden geconfronteerd met deze problematiek, maar ze begrijpen niet altijd het standpunt van de regering. Bij wijze van voorbeeld verwijst mevrouw Fremault naar de kranten van eind december die schrijven over de strijd van de gemeente Oudergem en de buurtbewoners tegen een stedenbouwkundige vergunning die de regering heeft afgegeven voor het slopen van twee huizen en het vellen van enkele bomen aan de Jacques Bassemstraat en voor het optrekken van een gebouw met twaalf appartementen. Daardoor zal de ondoordringbare oppervlakte van het gebied verdubbelen, terwijl het risico op overstroming er al groot is. Het project brengt schade toe aan een natuurlijk landschap, hoewel het gebouw zich in een Natura 2000-bufferzone van het Bergoepark bevindt. Die beslissing is onbegrijpelijk en in de commissie wordt van andere soortgelijke dossiers gesproken. Het voorstel van resolutie strekt ertoe dat soort beslissingen in de toekomst te vermijden en over een modern instrument te beschikken zonder de grote kloof te moeten dichten tussen het streven naar een stad die het leefmilieu respecteert en stedenbouwkundige vergunningen die daartegen indruisen.

II. Discussion générale

M. Gaëtan Van Goidsenhoven remercie le groupe des «Engagés» et leur cheffe de groupe pour la présentation de cette proposition de résolution.

Partant du constat que la DPG prévoit que l'aménagement du territoire fait partie de la stratégie contre le dérèglement climatique et les risques environnementaux,

II. Algemene bespreking

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven dankt de fractie Les Engagés en haar fractieleider voor het indienen van dit voorstel van resolutie.

Uitgaande van de vaststelling dat de ABV bepaalt dat ruimtelijke ordening deel uitmaakt van de strategie tegen klimaatontregeling en milieurisico's, stelt deze tekst voor na te

ce texte propose de réfléchir à l'intégration d'un nouvel outil encadrant l'urbanisme sur le plan environnemental.

Le texte s'interroge notamment sur l'actuelle pertinence du dispositif permis d'urbanisme / permis d'environnement au regard des bouleversements climatiques actuels.

Il semble clair que l'enjeu de la protection des espaces naturels urbains et la protection de la biodiversité constituent des priorités insuffisamment prises en considération dans le déploiement de grands projets urbains actuels et des PADs en particulier.

C'est la raison pour laquelle, concrètement, le groupe MR a proposé des modifications concrètes sur de multiples sites (friche Josaphat, Bois Geordin au Mediapark, marais Wiels, Meylemeersch, etc.).

Le groupe MR a proposé de nouveaux statuts de protection pour les grands espaces naturels marqués par certains types d'économie locale: M. Van Goidsenhoven pense ainsi au statut de «parc naturel urbain» proposé pour le Neerpede. Les statuts de protection de la nature existants ne prennent en effet pas suffisamment en compte les spécificités de certains types d'écosystèmes naturels.

Concernant les préoccupations énergétiques qui sont également mentionnées dans le texte, le groupe MR a défendu avec vigueur un vaste plan de rénovation du bâti.

L'intervenant se dit favorable à l'intégration de nouveaux mécanismes pour tenir davantage compte de logiques environnementales dans le développement urbain et des réflexions présentes dans les développements de la proposition sont intéressantes, comme celle d'«établir un nouveau rapport qui permettrait d'envisager toute demande de permis d'urbanisme, non plus d'abord à l'aune des plans et règlements, mais au départ également de dispositions environnementales à appliquer réglementairement.».

Sur le plan pratique, il faut cependant reconnaître que les demandes de cette proposition de résolution ne sont pas très claires et que ce texte ne paraît pas très opérationnel.

Le fait d'«élaborer un texte innovant régissant l'aménagement du territoire qui prenne en compte les préoccupations environnementales et énergétiques» ne donne en effet pas beaucoup de précision ni de clarification quant au type de texte souhaité.

En outre, les modifications successives du CoBAT ces dernières années (et sa prochaine évaluation qui est en cours de lancement) ont déjà en partie tenu compte des préoccupations environnementales.

Pour son groupe, il s'agirait donc plutôt d'identifier dans le CoBAT les dispositions pouvant faire l'objet de modifications pour davantage tenir compte de la présence de la nature en ville; ce travail devra être fait avec attention lorsque nous sera soumise l'évaluation du CoBAT qui est toujours en cours.

denken over de integratie van een nieuw instrument om stedenbouw op ecologisch vlak te begeleiden.

De tekst stelt met name de huidige relevantie van het systeem van stedenbouwkundige vergunningen/milieuvergunningen ter discussie in het licht van de huidige klimaatomwentelingen.

Het lijkt duidelijk dat de bescherming van de natuurlijke ruimten in de stad en de bescherming van biodiversiteit prioriteiten zijn waarmee onvoldoende rekening wordt gehouden bij de uitvoering van de huidige grootschalige stadsprojecten en de RPA's in het bijzonder.

Daarom heeft de MR-fractie concrete wijzigingen voorgesteld voor een aantal sites (Josaphat-site, Geordinbos in het Mediapark, moeras van Wiels, Meylemeersch enz.).

De MR-fractie heeft nieuwe beschermingsstatuten voor natuurgebieden voorgesteld die gekenmerkt worden door bepaalde vormen van lokale economie: de heer Van Goidsenhoven denkt bijvoorbeeld aan het statuut "stedelijk natuurpark" dat werd voorgesteld voor Neerpede. De bestaande natuurbeschermingsstatuten houden immers onvoldoende rekening met de specifieke kenmerken van bepaalde soorten natuurlijke ecosystemen.

Wat de energiebekommernissen betreft, die ook in de tekst worden vermeld, heeft de MR-fractie een grootschalig plan voor de renovatie van gebouwen krachtig verdedigd.

De spreker is voorstander van de integratie van nieuwe mechanismen om bij de stadsplanning meer rekening te houden met milieouverwegingen. Sommige ideeën in de toelichting van het voorstel zijn interessant, zoals een "nieuwe verhouding die het mogelijk zou maken elke aanvraag om een stedenbouwkundige vergunning, niet meer in de eerste plaats te beschouwen in termen van plannen en verordeningen, maar ook vanuit milieubepalingen die reglementair moeten worden toegepast."

Praktisch gezien moet men echter erkennen dat de verzoeken in het voorstel van resolutie niet erg duidelijk zijn en dat de tekst niet erg operationeel lijkt.

Het feit dat gevraagd wordt om "een vernieuwende tekst uit te werken inzake ruimtelijke ordening waarin evenveel rekening wordt gehouden met de huidige milieu- en energiebekommernissen" verschafft immers niet veel duidelijkheid over het gewenste soort tekst.

Bovendien werd bij de opeenvolgende wijzigingen van het BWRO tijdens de laatste jaren (en bij de komende evaluatie, die binnenkort van start gaat) al gedeeltelijk rekening gehouden met milieubekommernissen.

Voor zijn fractie zou het dus veeleer de bedoeling zijn om vast te stellen welke bepalingen van het BWRO gewijzigd kunnen worden, teneinde meer rekening te houden met de aanwezigheid van de natuur in de stad. Dat werk zal zorgvuldig uitgevoerd moeten worden wanneer de evaluatie van het BWRO, die nog aan de gang is, aan het parlement zal worden voorgelegd.

Ajouter un nouvel outil complémentairement au CoBAT apporterait davantage de confusion pour l'ensemble des acteurs urbains en Région bruxelloise.

Ensuite, «élaborer un nouveau règlement d'urbanisme englobant la problématique environnementale (RRUE)» ne semble pas non plus pertinent.

En effet, la réforme en cours du RRU a précisément comme objectif principal de davantage tenir compte des problématiques environnementales, via la mobilisation du CBS (coefficient de biodiversité par surface), le fait de privilégier les rénovations plutôt que les démolitions/reconstructions, l'imposition de 30% de terrains non bâties lors de la réalisation d'immeubles, etc.

Si certains points de la réforme du RRU sont inquiétants et que le rôle de l'opposition parlementaire est d'apporter des alternatives crédibles, il ne semble pas opportun d'adopter un nouveau texte parallèle au RRU, qu'on qualifierait de «RRUE».

Cela amènerait davantage de confusion pour tous les acteurs urbains bruxellois.

Partageant cependant certains constats exposés dans les développements de la proposition et étant favorable à l'intégration de nouveaux mécanismes ciblés pour tenir davantage compte de logiques environnementales dans le développement urbain, le groupe MR privilégiera une abstention lors du vote.

M. Gilles Verstraeten indique que le CoBAT a été réformé par le précédent gouvernement en 2017 et qu'il est entré en vigueur en 2019. Début 2021, la «fast track» y a été insérée pour les écoles et le logement social. Cela a mis en évidence les lacunes de la dernière réforme. En janvier 2021, la Cour constitutionnelle a annulé certains articles du CoBAT parce qu'ils enfreignaient un principe de «standstill» en matière de protection de l'environnement.

En octobre 2021, le gouvernement a approuvé un avant-projet d'ordonnance modifiant le code et en avril 2022, l'évaluation du CoBAT a commencé. Celle-ci se déroule en deux phases: 1) les procédures de permis, 2) les plans d'affectation et la programmation. Les résultats de cette évaluation n'ont pas encore été présentés.

La N-VA partage la position de Mme Fremault, selon laquelle le CoBAT actuel, qui est le fruit de nombreuses adaptations, est de ce fait impraticable. Il existe une culture du retard généralisé dans les procédures permis, avec des délais parfois excessifs. À Bruxelles, le développement d'un projet de construction prend parfois jusqu'à 11 ans! Cela mine la confiance dans les institutions régionales en matière de développement territorial. Les opportunités d'investissement et l'image de la Région en pâtissent. D'importantes sociétés immobilières tournent le dos à la Région. Nous ne devons évidemment pas favoriser ces entreprises à tout prix, mais tout est une question d'équilibre. Or, dans l'actuel CoBAT cet équilibre est perdu et le nouveau code devra le rétablir. Il faudra accorder de l'attention aux possibilités d'expansion économique. En effet, on assiste à un exode des classes moyennes et des

Een nouveau instrument à l'instar du BWRO toevoegen zou meer verwarring scheppen voor alle stedelijke actoren in het Brussels Gewest.

Vervolgens lijkt "de ontwikkeling van een nieuwe stedenbouwkundige verordening met inbegrip van milieuvraagstukken (GSMV)" evenmin relevant.

Het hoofddoel van de huidige hervorming van de GSV bestaat er immers juist in meer rekening te houden met de milieuproblematiek via het gebruik van de BAF (biodiversiteitspotentiel oppervlaktefactor), voorrang aan renoveren boven slopen/verbouwen, de verplichting om 30% van de grond niet te gebruiken bij het bouwen enz.

Sommige elementen van de hervorming van de GSV zijn verontrustend en de rol van de parlementaire oppositie bestaat erin geloofwaardige alternatieven voor te stellen, maar het lijkt niet aangewezen om een nieuwe tekst aan te nemen die parallel loopt met de GSV en GSMV zou worden genoemd.

Dat zou leiden tot meer verwarring voor alle stedelijke actoren in Brussel.

De MR-fractie is het echter eens met een aantal vaststellingen in de toelichting van het voorstel en is voorstander van de integratie van nieuwe specifieke regelingen om bij de stadsplanning meer rekening te houden met milieuoverwegingen. De fractie zal zich bij de stemming onthouden.

De heer Gilles Verstraeten geeft aan dat het BWRO in 2017 door de vorige regering werd hervormd. Het trad in werking in 2019. Begin 2021 werd de "fast track" ingevoegd voor scholen en sociale huisvesting. Dat heeft de tekortkomingen van de meest recente hervorming in de verf gezet. In januari 2021 heeft het Grondwettelijk Hof bepaalde artikelen van het BWRO nietig verklaard, omdat ze afbreuk deden aan een standstill-beginsel inzake milieubescherming.

In oktober 2021 heeft de regering een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het wetboek goedgekeurd en in april 2022 is de evaluatie van het BWRO aangevat. Deze verloopt in twee fases: 1) de vergunningsprocedures, 2) de bestemmingsplannen en de programmatie. De resultaten hiervan werden nog niet voorgesteld.

De N-VA onderschrijft de stelling van mevrouw Fremault dat het huidige BWRO herhaaldelijk werd aangepast en daardoor onwerkbaar werd. Er is een cultuur van veralgemeende vertraging in de vergunningsprocedures, met soms buitensporige termijnen. In Brussel neemt de ontwikkeling van een bouwproject soms tot 11 jaar in beslag! Dat brengt het vertrouwen in de gewestelijke instellingen bevoegd voor territoriale ontwikkeling in het gedrang. De investeringsopportuniten en het imago worden geschaad. Belangrijke vastgoedbedrijven keren het gewest de rug toe. Anderzijds moeten we die bedrijven niet kosten wat het kost ter wille zijn. Alles is een kwestie van balans en in het huidige BWRO is deze balans zoek. Het nieuwe wetboek zal dat evenwicht moeten herstellen. Er zal aandacht moeten uitgaan naar de mogelijkheid van economische expansie. Er is immers een stadsvlucht van de middenklassen en van de bedrijven.

entreprises. Quand elles commencent à croître, les start-up quittent Bruxelles. La production de logements moyens devrait également être une priorité. Ce point est absent du texte proposé, qui se concentre de façon générale sur un seul élément, sans mettre en balance toutes sortes de considérations. Cette résolution s'inscrit donc dans la problématique des décennies précédentes, où on n'a fait que bricoler le texte existant, rendant ainsi l'outil illisible ou inutilisable. La N-VA s'abstiendra donc.

Mme Fadila Laanan peut au nom de son groupe partager les enjeux mis en évidence dans la proposition de résolution.

La majorité a dès le début pris en compte l'enjeu climatique. Pour preuve, cette question essentielle se trouve en page 2 dans le préambule de la DPG 2019-2024. On peut y lire que: «les défis imposés par l'urgence climatique exigent des autorités politiques des réponses concrètes et collectives.».

Comme souligné dans la proposition: «La Région se dotera d'une stratégie d'adaptation urbaine anticipant les conséquences des dérèglements climatiques et des risques environnementaux, économiques et sociaux qui en découlent.».

«Face à l'enjeu climatique: une politique de développement territorial et d'environnement intégrée» est le titre d'un des chapitres de l'accord de Gouvernement 2019-2024 qui paraphrase la proposition de résolution puisqu'il allie développement territorial et environnement.

Cela montre à suffisance l'importance de la question de l'enjeu climatique pour cette majorité.

De nombreux commissaires sont intervenus dans cette commission pour dire la nécessité de revoir ou d'améliorer certains instruments réglementaires. Qu'ils doivent être revus et repensés est une évidence, mais de là à tout rejeter, il y a une marge.

Oui: il faut faire mieux et c'est d'ailleurs ce à quoi s'attelle le gouvernement. Entre l'évaluation du CoBAT, la révision quasi aboutie du RRU et le lancement de la révision du PRAS, le gouvernement prend bien la pleine mesure des enjeux climatiques.

Pour ces raisons, le groupe PS ne soutiendra pas la proposition de résolution.

Mme Soetkin Hoessen se rallie à ces propos. Pour les mêmes motifs, Groen ne soutiendra pas cette proposition de résolution.

M. Tristan Roberti rappelle que lors de la précédente réforme du CoBAT, le groupe Écolo n'avait pas soutenu la démarche en raison du recul significatif en matière de protection de l'environnement suite aux choix du gouvernement en 2017. Il s'agissait notamment des seuils pour lesquels des études d'incidences étaient nécessaires. La Cour constitutionnelle avait annulé cette partie de la réforme. Les associations s'y étaient opposé et Ecolo s'en était réjoui. L'actuel gouvernement a accepté cet arrêt de la

Zodra de startups groter worden, trekken ze weg. Ook de productie van middelgrote woningen zou een prioriteit moeten zijn. Dat ontbreekt in de voorgestelde tekst. De tekst focust op algemene wijze op één element zonder een balans te maken tussen allerlei overwegingen. Daarom reikt deze resolutie geen oplossing aan voor het probleem van vorige decennia waarbij enkel "geknutseld" werd aan de bestaande tekst. Dat maakt het instrument niet meer leesbaar of werkbaar. De N-VA zal zich daarom onthouden bij de stemming.

Mevrouw Fadila Laanan is het namens haar fractie eens met de uitdagingen waarop het voorstel van resolutie de aandacht vestigt.

De meerderheid heeft vanaf het begin rekening gehouden met de klimaatuitdaging. Het bewijs daarvan is het feit dat deze essentiële kwestie wordt aangekaart op bladzijde 2 van de inleiding van de ABV 2019-2024: "De urgentie van de klimaatcrisis verplicht het politieke bestuur om concreet en collectief actie te ondernemen."

Zoals het voorstel onderstrept, "zal het Gewest een stedelijke adaptatiestrategie uittekenen die anticiert op klimaatverandering en de economische, sociale en milieurisico's die daaruit voortvloeien".

"De klimaatuitdaging: een geïntegreerd territoriaal ontwikkelings- en milieubeleid" is het opschrift van een van de hoofdstukken van het regeerakkoord 2019-2024, dat geparafseerd wordt door het voorstel van resolutie, aangezien het territoriale ontwikkeling en leefmilieu aan elkaar linkt.

Dat toont het belang van de klimaatuitdaging voor deze meerderheid genoegzaam aan.

Vele commissieleden hebben in deze commissie gewezen op de noodzaak om bepaalde regelgevingsinstrumenten te herzien of te verbeteren. Het spreekt voor zich dat ze herzien dienen te worden, maar alles verwerpen is een stap te ver.

Het gewest moet beter doen. De regering werkt daaraan. Met de evaluatie van het BWRO, de bijna voltooide herziening van de GSV en de start van de herziening van het GBP is de regering zich ten volle bewust van de klimaatuitdagingen.

Om die redenen zal de PS-fractie het voorstel van resolutie niet steunen.

Mevrouw Soetkin Hoessen sluit zich daarbij aan. Om dezelfde redenen zal Groen het voorstel van resolutie niet steunen.

De heer Tristan Roberti wijst erop dat de Ecolofractie tijdens de vorige hervorming van het BWRO de aanpak niet had gesteund wegens de aanzienlijke achteruitgang op het gebied van milieubescherming na de keuzes die de regering in 2017 had gemaakt. Het ging onder meer over de drempels waarboven effectenstudies vereist zijn. Het Grondwettelijk Hof had dat deel van de hervorming vernietigd. Tot vreugde van Ecolo hadden de verenigingen zich daartegen gekant. De huidige regering heeft het arrest van het Grondwettelijk Hof

Cour constitutionnelle. Ces seuils annulés ont été réintégrés. Le secrétaire d'Etat Pascal Smet avait confirmé cette position lors d'une question orale. Le recul en matière d'environnement, pointé par la Cour, est définitivement derrière nous.

La proposition de résolution vise à générer un nouvel outil qui viendrait remplacer le CoBAT fatigué. Repartir d'une page blanche pourrait sembler tentant, mais sur le plan politique cela ne semble pas souhaitable. Des réformes sont en cours et aboutiront dans les mois à venir. L'isolation des bâtiments fera l'objet d'un arrêté pour les travaux de minime importance. Le RRU comporte de vraies avancées environnementales. Le gouvernement intégrera des éléments issus de l'enquête publique. La réforme du PRAS est lancée et l'un des objectifs est de viser à la protection des zones à haute valeur biologique ce qui est un élément nouveau. Il semble préférable dans les mois à venir de faire aboutir ces démarches et les avancées concrètes qu'ils contiennent plutôt que de faire table rase comme semble le faire la proposition de résolution. Écolo ne soutiendra pas le texte.

Mme Marie Nagy indique, comme d'autres députés, que les différents éléments de la résolution visent à faire un diagnostic et à plaider une meilleure prise en compte des enjeux climatiques, de biodiversité et environnementaux. Ceci figure clairement dans l'ensemble des déclarations et des réformes qui sont en cours: CoBAT, RRU, PRAS. Tous ces outils sont en train d'être adaptés dans ce sens. De plus, il s'agit de démarches concrètes et opérationnelles ce qui n'est pas le cas avec la résolution proposée. Ce travail rappelle utilement les enjeux, mais il est en retard par rapport à l'action du gouvernement sur lequel on aura encore l'occasion de discuter. Le 23 janvier le secrétaire d'Etat Pascal Smet sera entendu sur le nouveau RRU. Des discussions auront lieu sur l'évaluation du CoBAT et sur la modification du PRAS. Le groupe DéFI ne soutiendra pas la proposition de résolution.

Mme Hilde Sabbe se range aux propos de Groen et du PS.

Mme Céline Fremault indique que la résolution vise une approche globale dans le cadre de ce qui est en cours. Il faut réviser en mettant un nouvel équilibre urbanisme / environnement. Il ne s'agit pas de trouver une nouvelle bible en matière d'urbanisme mais on pourrait ajouter une lettre «e» à «CoBATE» pour porter la demande environnementale à une série de dispositions qui doivent être révisées.

Le CoBAT s'est laborieusement mis en place et a été exposé à des recours comme mentionné plus haut. La maturité pour aborder les outils existants est différente aujourd'hui. Il faut admettre que l'environnement est davantage, mais pas assez, pris en compte comme indiqué dans l'exemple d'Auderghem et de ses zones inondables.

L'idée n'est certes pas de retarder ou de complexifier la procédure. Il faut l'adapter à la situation actuelle à savoir le changement climatique. Face aux textes il faut agir.

aanvaard. De nietig verklaarde drempels zijn opnieuw ingesteld. Staatssecretaris Pascal Smet heeft dat standpunt in antwoord op een mondelinge vraag bevestigd. De achteruitgang op milieugebied, waarop het Grondwettelijk Hof had gewezen, ligt definitief achter ons.

Het voorstel van resolutie strekt ertoe een nieuw instrument te ontwikkelen om het achterhalde BWRO te vervangen. Tabula rasa kan misschien verleidelijk lijken, maar lijkt politiek gezien niet wenselijk. Er zijn hervormingen aan de gang, die in de komende maanden worden afferond. Er zal een besluit betreffende werken van geringe omvang over de isolatie van gebouwen uitgevaardigd worden. De GSV bevat echte vorderingen op milieugebied. De regering zal elementen uit het openbaar onderzoek integreren. De hervorming van het GBP is van start gegaan en een van de doelstellingen is de bescherming van gebieden met een hoge biologische waarde. Dat is een nieuw element. Het lijkt beter om die aanpak in de komende maanden en de concrete resultaten die daarmee geboekt worden, tot een goed einde te brengen dan vanaf nul te herbeginnen, zoals het voorstel van resolutie lijkt te doen. Ecolo zal het voorstel niet steunen.

Mevrouw Marie Nagy wijst er, net als andere volksvertegenwoordigers, op dat de verschillende elementen van de resolutie tot doel hebben een diagnose te stellen en ervoor pleiten meer rekening te houden met de uitdagingen op het gebied van klimaat, biodiversiteit en leefmilieu. Dat staat duidelijk in alle verklaringen en hervormingen die aan de gang zijn: BWRO, GSV, GBP. Al die instrumenten worden in die zin aangepast. Bovendien gaat het om concrete en operationele stappen, wat niet het geval is voor het voorstel van resolutie. Het voorstel is een nuttige herinnering aan de uitdagingen, maar loopt achter op het optreden van de regering, dat we nog zullen kunnen bespreken. Op 23 januari wordt staatssecretaris Pascal Smet gehoord over de nieuwe GSV. De evaluatie van het BWRO en de wijziging van het GBP zullen besproken worden. De DéFI-fractie zal het voorstel van resolutie niet steunen.

Mevrouw Hilde Sabbe sluit zich aan bij wat Groen en de PS hebben gezegd.

Mevrouw Céline Fremault wijst erop dat de resolutie een allesomvattende aanpak beoogt in het kader van wat er aan de gang is. Er dient een nieuw evenwicht te worden gevonden tussen stadsplanning en leefmilieu. Het is niet de bedoeling om een nieuwe bijbel voor stadsplanning te maken, maar er zou een letter "m" kunnen worden toegevoegd in "BWRO" om een reeks bepalingen te herzien in het licht van de ecologische uitdagingen.

Het BWRO werd zeer moeizaam ingevoerd en stond bloot aan beroepen zoals hierboven vermeld werd. Vandaag staat men anders tegenover de bestaande instrumenten. Er wordt meer rekening gehouden met het leefmilieu, maar niet genoeg, zoals blijkt uit het voorbeeld van Oudergem en zijn overstromingsgebieden.

Het is zeker niet de bedoeling om de procedure te vertragen of te compliceren. Ze moet worden aangepast aan de huidige situatie, namelijk de klimaatverandering. We moeten de teksten wijzigen.

La DPG énonce ce combat et c'est pour cela que la proposition de résolution a été déposée. Il s'agissait de pousser le gouvernement à agir, car nous ne voyons rien venir.

La présentation des grandes lignes du RRU permettra d'avancer et de mieux comprendre l'avancement des outils. On est tous d'accord sur les objectifs, mais pas sur la volonté d'inviter à inciter le gouvernement à le faire dans les textes à travers cette résolution. C'est pourtant le rôle du parlement précisément au moment où les instruments vont être changés.

La résolution ne clive pas et chacun peut y adhérer. S'il n'y a pas une prise en compte plus considérable des questions environnementales à travers les prismes urbanistiques, nous courrons droit à la catastrophe.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

Les considérants et les tirets du dispositif n'appelant aucun commentaire, la Présidente propose de passer directement au vote de l'ensemble de la proposition de résolution.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution dans son ensemble est rejetée par 10 voix et 3 abstentions.

- *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

La Rapporteuse,

Soetkin HOESSEN

La Présidente de séance,

Isabelle PAUTHIER

De ABV heeft het over die strijd. Daarom werd het voorstel van resolutie ingediend. Het ging erom de regering tot actie aan te zetten, want we zien niets veranderen.

De voorstelling van de grote lijnen van de GSV zal ons in staat stellen om vooruitgang te boeken en de aanpassing van de instrumenten beter te begrijpen. We zijn het allemaal eens over de doelstellingen, maar gaan er niet mee akkoord de regering via deze resolutie ertoe aan te sporen de teksten te wijzigen. Dat is nochtans de rol van het parlement, precies nu de instrumenten gewijzigd zullen worden.

De resolutie werkt verenigend en iedereen kan ze steunen. Als de stadsplanning niet meer rekening houdt met de ecologische uitdagingen, stevenen we op een ramp af.

III. Bespreking van de consideransen en streepjes van het verzoekende gedeelte

Aangezien de consideransen en streepjes van het verzoekende gedeelte geen commentaar uitlokken, stelt de voorzitter voor om onmiddellijk over te gaan tot de stemming over het voorstel van resolutie in zijn geheel.

IV. Stemming over het voorstel van resolutie in zijn geheel

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel verworpen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

- *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur,

Soetkin HOESSEN

De Voorzitter van de vergadering,

Isabelle PAUTHIER